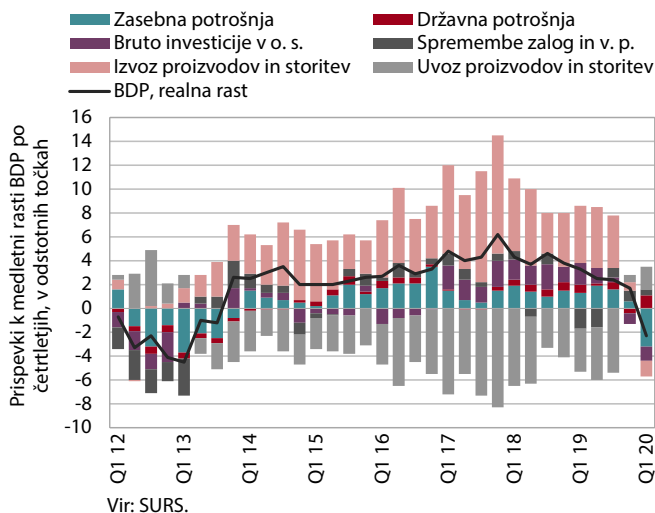

TEKOČA GOSPODARSKA GIBANJA od 25. do 29. maja 2020

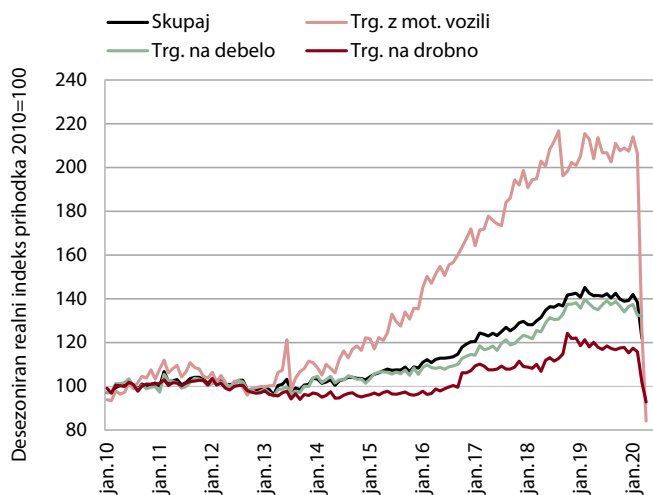
Ob izbruhu epidemije COVID-19 in sprejetju zaježitvenih ukrepov v marcu se je gospodarska rast v prvem četrletju opazno zmanjšala. K temu je največ prispeval upad zasebne potrošnje, predvsem pa zmanjšanje aktivnosti v gostinstvu in večini ostalih tržnih storitev. Z rahljanjem ukrepov se je maja razpoloženje v gospodarstvu sicer nekoliko izboljšalo, kljub temu pa ostaja zaupanje v vseh dejavnostih in med potrošniki na rekordno nizkih ravneh. Število registriranih brezposelnih se je od začetka širjenja epidemije v Sloveniji do sredine maja povečalo za okoli šestino, na nekaj več kot 90.000, in v zadnjih tednih ne narašča več. Promet tovornih vozil po slovenskih avtocestah in poraba elektrike sta tudi v sredini maja ostala na precej nižjih ravneh kot v enakem obdobju lani, vendar se je v zadnjih tednih medletni padec umiril. V drugem četrletju tako pričakujemo še močnejše zmanjšanje gospodarske aktivnosti, kar upoštevajoč zadnje napovedi za trgovinske partnerice, nakazuje na velik padec aktivnosti v letošnjem letu. Cene življenjskih potrebščin so bile maja drugi mesec zapored medletno nižje, k temu pa so pomembno prispevale nižje cene naftnih derivatov.

BDP, 1. četrletje 2020

Realni BDP se je v prvem letošnjem četrletju medletno zmanjšal za 2,3 %. K padcu je zaradi povečanja negotovosti in zaprtja vseh nenujnih storitvenih dejavnosti v povezavi z ukrepi za zaježitev širjenja epidemije COVID-19 sredi marca, največ prispeval upad v skupini dejavnosti trgovine, prometa in gostinstva. Potrošnja gospodinjstev je opazno upadla. Znižale so se tudi investicije v osnovna sredstva, kar je bila predvsem posledica nižjih investicij v opremo in stroje. Zaradi padca svetovne trgovine in mednarodnih omejitev sta se zmanjšala tudi izvoz in uvoz. Med agregati potrošnje se je medletno okrepila le končna državna potrošnja.

Trgovina, marec 2020

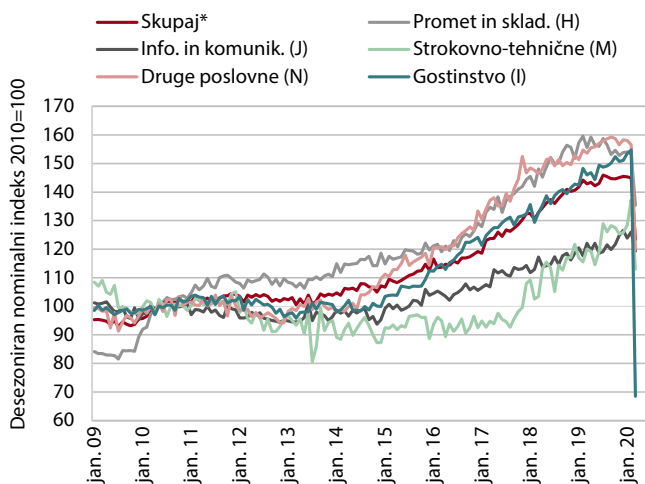

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Prodaja v trgovini je z razglasitvijo epidemije in zaprtjem prodajaln z nenujnim blagom marca močno upadla.

Zmanjšanje je bilo marca, po predhodnih podatkih pa tudi aprila, največje v trgovini z motornimi vozili. S sprejetjem ukrepov za zaježitev širjenja virusa ter upadom prometa tovornih vozil, se je izrazito zmanjšal tudi prihodek v trgovini na drobno z motornimi gorivi. Medletno nižja je bila tudi prodaja v trgovini na drobno z neživili, kjer se je sicer ob zmanjšanju prihodka večine panog, povečala prodaja farmacevtskih in medicinskih proizvodov ter prodaja po internetu ali pošti. Prodaja v trgovini z živili, ki se je že februarja pod vplivom negotovosti močno povečala, je bila višja tudi marca, po predhodnih podatkih pa je bila aprila medletno že nekoliko nižja.

Tržne storitve, marec 2020

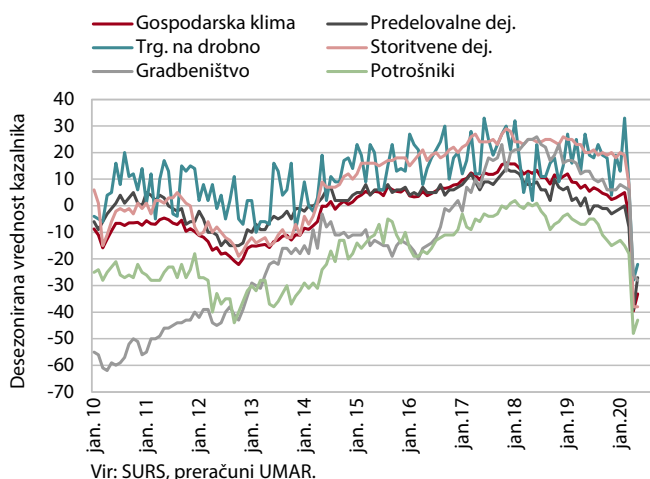

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: *Z nepremičninami.

Rast prihodka tržnih storitev je marca v večini storitev strmoglavila.

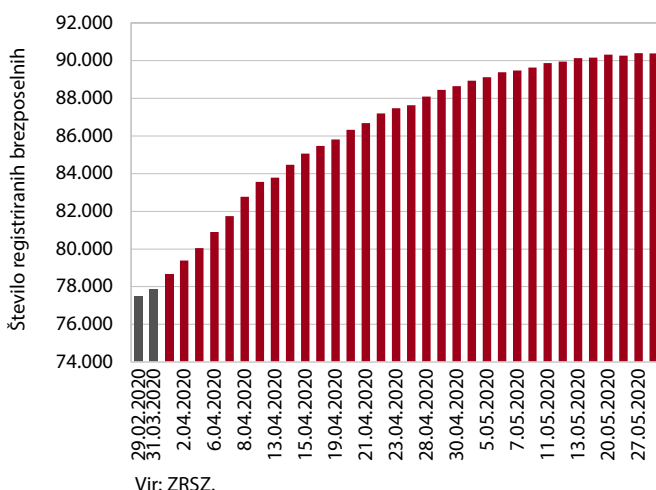
Ob uvedbi ukrepov za zaježitev epidemije in s tem zaprtjem vseh nastanitvenih in gostinskih obratov ter državnih mej, se je najbolj znižal prihodek v gostinstvu. Posledično so bile prizadete tudi dejavnosti potovalnih agencij, ki so skupaj z zaposlovalnimi agencijami prispevale k močnemu padcu tudi v drugih poslovnih dejavnostih. Zaradi občutnega znižanja prihodka v arhitekturno-projektantskih storitvah je bil znaten padec prisoten tudi v strokovno-tehničnih dejavnostih. Prihodek se je znižal tudi v prometu, predvsem zaradi popolne ustavitve javnega potniškega prometa. Najmanjše znižanje je bilo v informacijsko-komunikacijskih dejavnostih, ki je po naši oceni povezano predvsem s prodajo na domačem trgu.

Gospodarska klima, maj 2020

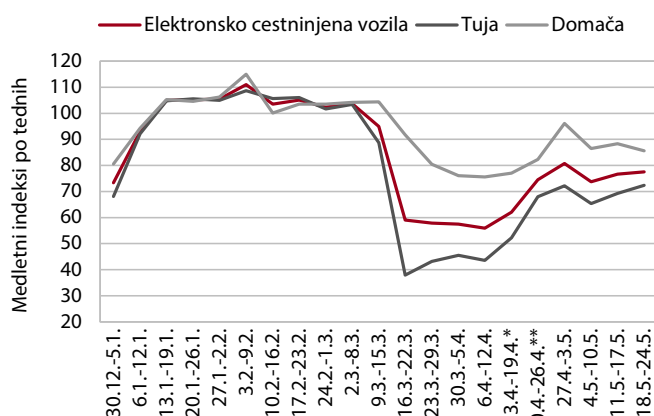
Po **znatnem poslabšanju razpoloženja v gospodarstvu v aprilu, so se kazalniki pričakovani maja rahlo izboljšali, a ostajajo znatno pod ravno v začetku leta.** Zaradi širjenja epidemije so se aprila poleg precejšnjega poslabšanja kazalnikov stanje, v vseh dejavnostih močno znižala tudi pričakovanja. Zaupanje se je najbolj zmanjšalo v storitvenih dejavnostih in v trgovini na drobno, na najnižjo raven, odkar so na voljo podatki (od leta 2005), pa je padlo tudi zaupanje potrošnikov. V maju so se kazalniki pričakovani sicer nekoliko izboljšali, a še naprej ostajajo precej nižji kot v začetku leta. V vseh dejavnostih (z izjemo gradbeništva) je bilo zaupanje maja nižje, kot v času ekonomsko finančne krize pred desetletjem.

Registrirane brezposelne osebe, april – maj 2020

Število registriranih brezposelnih se je od sredine marca začelo izrazito povečevati, a se je rast v zadnjih tednih ustavila. Do konca aprila se je število brezposelnih povečalo na 88.648 oseb, kar je 19,9 % več kot pred letom. 28. maja je bilo po neuradnih (dnevni) podatkih ZRSZ brezposelnih 90.387 oseb oz. dva odstotka več kot konec aprila. Med na novo prijavljenimi je glede na obdobje pred izbruhom epidemije bistveno več oseb, ki jim delodajalci niso podaljšali pogodbe za določen čas (pogosteje razlog med mlajšimi starostnimi skupinami) ali so izgubile zaposlitev iz poslovnih razlogov. Priliv je bil predvsem iz dejavnosti gostinstva, trgovine in predelovalnih dejavnosti. Naraščanje števila brezposelnih se je v zadnjih tednih ob manjšem prilivu in večjem odlivu v zaposlitev ustavilo, kar povezujemo z rahljanjem zaježitvenih ukrepov in ponovnim zagonom nekaterih dejavnosti ter s sprejetjem drugega zakonodajnega svežnja za blažitev gospodarskih posledic krize.

Promet elektronsko cestninjenih vozil¹ na slovenskih avtocestah, april – maj 2020

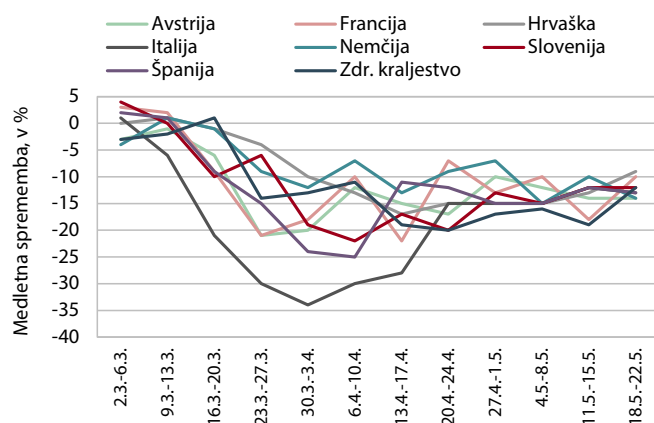

Vir: DARS (posredovana interna poročila). Opomba:

*Upoštevamo dneve od torika do četrta, **Upoštevamo dneve od torika do petka; oboje prilagoditev UMAR.

Promet tovornih vozil na slovenskih avtocestah se je z ukrepi ob epidemiji občutno zmanjšal, ponovno povečevanje od sredine aprila pa se je v maju upočasnilo. Po skoraj 40-odstotnem upadu v prvih tednih marca je bil v tretjem tednu maja v primerjavi z enakim lanskim obdobjem še vedno za več kot petino nižji.² Obseg voženj tujih tovornjakov je bil za manj kot 30 % nižji kot pred letom, upad obsega prevoženih kilometrov domačih tovornjakov pa pol manjši. Znižanje prometa tujih tovornjakov, ki je bilo na začetku precej večje kot pri domačih, se je zmanjšalo pod vplivom ukrepov EU za prosti pretok blaga na mejah ter z rahljanjem ukrepov v nekaterih državah.

Poraba elektrike, maj 2020

Vir: ENTSO-E in Bruegel.org.

Opombi: Upoštevana je samo poraba v delovnih dneh v času med 8. in 18. uro. Odstotki so prilagojeni za temperaturne razlike.

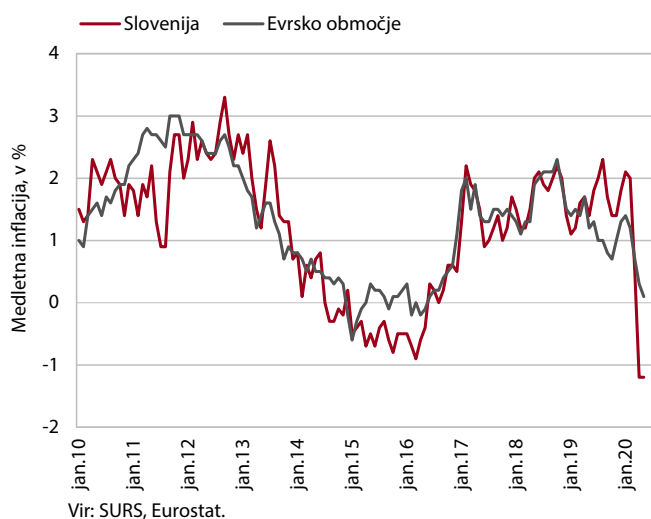
Po občutnem znižanju v marcu in aprilu se je medletni padec tedenske porabe elektrike začel maja postopoma zmanjševati. Poraba elektrike, ki je eden izmed pokazateljev gospodarske aktivnosti, je bila v Sloveniji v sredini maja nižja za 12 % glede na enako obdobje lani.³ Tudi v večini drugih držav se je ob vse večjem sproščanju ukrepov padec porabe v prvi polovici maja glede na tedne prej zmanjšal. Izjema je Nemčija, ki je imela v povprečju za 13 % nižjo tedensko porabo, kar je več od povprečnega tedenskega upada od začetka krize pa do konca aprila, ko je znašal 9,5 %.

¹ Elektronsko se cestninijo vozila, pri katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone. Ker prevladujejo, poenostavljeno govorimo o tovornih vozilih oz. tovornjakih.

² V tednih z velikonočnimi in prvomajskimi prazniki je bila medletna primerjava nekoliko manj zanesljiva zaradi različnega števila in razporeditve delovnih in prostih dni (kljub delni prilagoditvi), tako da ocenjujemo primerjavo v zadnjih treh tednih za realnejšo (je bil pa na primer v zadnjem obravnavanem tednu v Avstriji četrtek dela prost dan, kar je lahko tudi nekoliko vplivalo na promet pri nas).

³ V tem času je prišlo do spremembe metodologije v delu, ki se nanaša na popravek za temperaturo. Namesto linearne metode se od sedaj naprej uporablja metoda, ki temelji na polinomski funkciji.

Cene življenjskih potrebščin, maj 2020

Medletni padec cen se je maja ohranil pri 1,2 %.

Skupno so k deflaciji največ prispevale nižje cene energentov (naftnih derivatov in električne energije), ki so po naši oceni inflacijo znižale za 2,4 odstotne točke. Brez proticikličnega prilagajanja trošarin na pogonska goriva bi bil negativni prispevek še nekoliko večji. Medletno nižje ostajajo cene poltrajnega in trajnega blaga (za 2,9 oz. 2,3 %). Nadaljuje pa se rast cen hrane. Maja se je zaradi nadpovprečne sezonske rasti precej povečala medletna rast cen svežega sadja, ki je bila 23,4-odstotna. To je po naši oceni posledica večjega povpraševanja in slabše letine (pozeba). Visoka ostaja tudi rast cen mesa. Rast cen storitev se je po umirjanju v preteklih mesecih v maju nekoliko okrepila.

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1
	BDP, realno	29.05.2020		31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	0,8	0,5	0,0	0,8
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	3,8	3,3	2,5	2,4	1,7	-2,3
Zasebna potrošnja, realno	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	1,7	0,4	0,8	0,1	0,1	-7,6
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	2,8	2,5	3,8	3,2	1,2	-6,4
Potrošnja države, realno	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	1,4	1,0	-1,8	2,8	-3,9	8,9
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	4,0	3,9	1,1	3,4	-2,0	5,8
Bruto investicije, realno	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	0,8	-0,5	-2,8	6,7	-3,3	-2,9
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	6,4	0,4	-1,5	5,5	0,1	-3,3
Izvoz proizvodov in storitev, realno	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	2,8	1,3	0,9	-0,6	-0,8	-1,9
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	5,4	5,6	6,0	5,3	0,9	-1,6
Uvoz proizvodov in storitev, realno	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-1) ³	3,8	1,4	0,4	0,7	-3,1	-1,1
	29.05.2020	31.08.2020	% (Q/Q-4)	5,4	4,7	5,9	7,4	-0,8	-2,5
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Trgovinska bilanca ¹	14.05.2020	15.06.2020	mio EUR	-63,9	136,3	254,9	192,8	:	:
Tekoči račun ¹	14.05.2020	15.06.2020	mio EUR	115,3	260,1	366,9	286,8	:	:
Izvoz blaga, realno ²	08.05.2020	09.06.2020	% (M/M-1) ⁴	-8,9	15,6	-2,1	-5,0	:	:
	08.05.2020	09.06.2020	% (M/M-12)	4,9	11,2	12,7	2,8	:	:
Uvoz blaga, realno ²	08.05.2020	09.06.2020	% (M/M-1) ⁴	5,3	-0,2	-1,9	-8,9	:	:
	08.05.2020	09.06.2020	% (M/M-12)	14,0	6,7	7,8	0,3	:	:
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Inflacija (CPI)	29.05.2020	30.06.2020	% (M/M-1)	-0,2	-0,9	0,7	-0,8	-0,9	0,9
	29.05.2020	30.06.2020	% (M/M-12)	1,8	2,1	2,0	0,5	-1,2	-1,2
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Bruto plača na zaposlenega, nominalno	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-1)	-2,2	-2,6	-0,4	-2,3	:	:
	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-12)	4,1	4,5	5,0	0,3	:	:
- zasebni sektor	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-1)	-4,5	-2,1	0,6	-5,3	:	:
	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-12)	3,8	5,3	6,1	-1,4	:	:
- javni sektor	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-1)	1,8	-3,6	-2,0	3,1	:	:
	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-12)	4,9	3,2	3,2	3,5	:	:
- od tega sektor država	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-1)	1,9	-0,4	-1,9	1,9	:	:
	21.05.2020	15.06.2020	% (M/M-12)	7,5	4,2	3,4	4,9	:	:
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Delovno aktivni	18.05.2020	16.06.2020	% (M/M-1) ⁴	0,8	-0,4	0,2	-0,7	:	:
	18.05.2020	16.06.2020	% (M/M-12)	2,0	1,5	1,5	0,6	:	:
Registrirane brezposelne osebe	06.05.2020	03.06.2020	% (M/M-1) ⁴	-0,2	0,2	-0,9	5,7	17,2	:
	06.05.2020	03.06.2020	% (M/M-12)	-4,1	-3,6	-4,1	1,7	19,9	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	18.05.2020	16.06.2020	%	7,7	8,2	7,9	8,0	:	:
				2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1
Zaposlenost, ADS	29.05.2020	28.08.2020	% (Q/Q-1) ⁵	0,3	0,3	-0,3	-1,0	0,7	1,1
	29.05.2020	28.08.2020	% (Q/Q-4)	1,2	1,5	0,7	-0,8	-0,4	0,4
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	29.05.2020	28.08.2020	%	4,4	4,8	4,2	4,8	4,0	4,6
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.05.2020	19.06.2020	% (M/M-1)	0,1	0,1	0,3	-0,8	0,3	:
	21.05.2020	19.06.2020	% (M/M-12)	2,1	1,9	1,5	0,4	0,3	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	11.05.2020	10.06.2020	% (M/M-1) ³	-1,2	1,3	4,8	-12,2	:	:
	11.05.2020	10.06.2020	% (M/M-12)	5,0	-0,6	7,8	-4,1	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.05.2020	15.06.2020	% (M/M-1) ³	-1,4	11,0	8,2	-11,9	:	:
	15.05.2020	15.06.2020	% (M/M-12)	2,9	8,0	7,2	-3,8	:	:
Prihodek v trgovini, realno	27.05.2020	24.06.2020	% (M/M-1) ³	0,2	1,9	-2,5	-11,9	:	:
	27.05.2020	24.06.2020	% (M/M-12)	-0,4	0,2	-0,5	-13,0	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, nominalno	27.05.2020	24.06.2020	% (M/M-1) ³	0,3	-0,2	-0,2	-14,9	:	:
	27.05.2020	24.06.2020	% (M/M-12)	4,3	2,5	5,3	-13,1	:	:
				2014	2015	2016	2017	2018	2019
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	31.03.2020	30.09.2020	% BDP	-5,5	-2,8	-1,9	0,0	0,7	0,5
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	31.03.2020	30.09.2020	% BDP	80,3	82,6	78,7	74,1	70,4	66,1
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	25.05.2020	24.06.2020	% ³	3,0	4,0	5,0	-3,7	-39,6	-33,1
				2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4	2020 m 5
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	-0,395	-0,391	-0,409	-0,417	-0,254	:
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	0,21	0,22	0,04	0,32	0,75	:
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,1113	1,1100	1,0905	1,1063	1,0862	:

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilanzna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/pees>